

عنوان مقاله:

تعامل نحو و زبان‌شناسی اجتماعی: تحلیلی جامعه‌شناختی بر کاربرد چند ساخت نحوی فارسی بر اساس نظریه تنوعات زبانی لباو/رضاپور

محل انتشار:

فصلنامه زبان پژوهی، دوره 9، شماره 22 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسنده:

ابراهیم رضاپور - دانشگاه سمنان

خلاصه مقاله:

تعامل نحو و زبان‌شناسی اجتماعی: تحلیلی جامعه‌شناختی بر کاربرد چند ساخت نحوی فارسی بر اساس نظریه تنوعات زبانی لباو ابراهیم رضاپور[1]
تاریخ دریافت: 21/4/93 تاریخ تصویب: 24/12/93 چکیده جامعه‌شناسان زبان تنوع زبانی را یکی از ویژگی‌های ذاتی زبان‌ها در نظر می‌گیرند. آنها معتقدند که عوامل اجتماعی نظیر جنسیت، طبقه اجتماعی، تحصیلات، سن و قومیت در ایجاد و وقوع تنوع زبانی نقش اساسی دارند. در این تحقیق، تاثیر عوامل اجتماعی جنسیت، طبقه اجتماعی و تحصیلات بر بسامد تنوع نحوی در زبان فارسی در دو گفتمان محاوره‌ای روزمره و علمی مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است. در گفتمان روزمره، مردان نسبت به زنان بسیار بیشتر از قلب نحوی، ساخت اسنادی و قیود تاکید استفاده کرده‌اند و در گفتمان علمی بر عکس، زنان نسبت به مردان در کاربرد قلب نحوی و ساخت اسنادی تا حدود زیادی پیش‌تاز بوده‌اند. در گفتمان روزمره، طبقه بالای اجتماعی از ساخت قلب نحوی بیشتر از طبقات متوسط و پایین استفاده کرده است و همچنین طبقه پایین جامعه هم در کاربرد ساخت اسنادی و قیود تاکید تا حدی نسبت به طبقات اجتماعی دیگر پیش‌تاز بوده است. در گفتمان علمی، طبقه بالای اجتماعی در کاربرد قلب نحوی نسبت به طبقات دیگر اجتماعی بسیار پیش‌تاز بوده است. در گفتمان روزمره، افراد با تحصیلات کارشناسی و کارشناسی ارشد در کاربرد قلب نحوی نسبت به افراد دیپلم و پایین‌تر پیش‌تاز هستند و افراد دیپلم و پایین‌تر در کاربرد ساخت اسنادی نسبت به دو گروه دیگر تحصیلات پیش‌تاز بوده‌اند. همچنین در گفتمان علمی، قلب نحوی نسبت به ساخت اسنادی و قیود تاکید بیشترین کاربرد را دارد که توسط افراد با تحصیلات کارشناسی ارشد و بالاتر مورد استفاده قرار گرفته است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که در مطالعات زبانی علاوه بر استفاده از رویکرد زایشی، لحاظ کردن ملاحظات جامعه‌شناسی زبان در مطالعات زبان ضروری است. وجود تنوعات نحوی در گفتار گویشوران فارسی در بافت‌ها و سبک‌های مختلف اجتماعی اعتبار و ارزش نظریه تنوع را در مطالعات زبانی دوچندان می‌سازد. در این تحقیق وجود سه ساخت نحوی بازنمایی‌کننده معنای اصلی و همچنین معنای گفتمان یکسان حکایت از آن دارد که رویکرد زایشی در تحلیل سه ساخت مذکور ناتوان است و این گونه تنوع ساختی و توزیع آنها در دو گفتمان تنها از طریق نظریه تنوع قابل تحلیل است. نتایج تحقیق حاضر هم‌سو با تحقیقات کینگ (2005) در زمینه تنوع صرفی نحوی در گونه فرانسوی آکادین و همچنین تحقیقات بابیرز (2005) در زمینه تنوع ترتیب واژه در گونه هلندی است. واژه‌های کلیدی: نظریه تنوع، قلب نحوی، ساخت اسنادی، قیود تاکید، طبقه اجتماعی، تحصیلات، جنسیت، گفتمان 1 استادیار گروه زبان‌شناسی دانشگاه سمنان؛ Abraham_rezapour@profs.semnan.ac.ir

کلمات کلیدی:

: نظریه تنوع، قلب نحوی، ساخت اسنادی، قیود تاکید، طبقه اجتماعی، تحصیلات، جنسیت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/871337>

